

Европейски икономически и социален комитет

REX/331

**Търговия, растеж и световни
дела – търговската политика
като ключов елемент на
стратегията на ЕС 2020**

Брюксел, 12 декември 2011 г.

СТАНОВИЩЕ

на

Европейския икономически и социален комитет“

относно

**„Съобщение на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския
икономически и социален комитет и Комитета на регионите: търговия, растеж и
световни дела - търговската политика като ключов елемент на стратегията на ЕС 2020“**

COM(2010) 612 окончателен

_____

Докладчик: г-жа Pichenot

_____

Администратор: г-жа Tomaszewska

На 9 ноември 2010 г. Европейската комисия реши, в съответствие с член 304 от Договора за функционирането на Европейския съюз, да се консултира с Европейския икономически и социален комитет относно

„Търговия, растеж и световни дела - търговската политика като ключов елемент на стратегията на ЕС 2020“
СОМ(2010)612 окончателен.

Специализирана секция „Външни отношения“, на която беше възложено да подготви работата на Комитета по този въпрос, прие своето становище на 22 ноември 2011 г.

На 476-ата си пленарна сесия, проведена на 7 и 8 декември 2011 г. (заседание от 7 декември 2011 г.), Европейският икономически и социален комитет прие настоящото становище със 185 гласа „за“, 1 глас „против“ и 5 гласа „въздържал се“.

*

* *

1. **Заклучения и препоръки**

1.1 В края на 2010 г. Европейската комисия публикува ново съобщение в момент, когато международната търговия претърпява дълбоки промени, които отличават настоящия процес от предходния етап на глобализация. Като външно измерение на стратегията „Европа 2020“¹, една търговска политика на ЕС би следвало да гарантира, че търговията наистина спомага за постоянен растеж, от какъвто се нуждаем, за да излезем от кризата, като същевременно гарантира съществуването на социалната пазарна икономика и подпомага прехода към икономика с ниски въглеродни емисии.

1.2 Комитетът отбелязва с интерес, че тази „преразгледана търговска политика“, изложена в съобщението „Търговия, растеж и световни дела“,² внася полезни разяснения за следните търговски приоритети с оглед стратегията „Европа 2020“ на Съюза:

- отваряне на търговията в съответствие с географското изместване на търговския обмен към Азия;
- основната връзка със сигурността на доставките на суровини и енергия;
- голямото значение на пречките пред търговията и инвестициите (нетарифни или регулаторни), включително при достъпа до обществените поръчки;

---

¹ Вж. параграф 3.3 „Използване на нашите инструменти за външна политика“ от „Европа 2020“, Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, СОМ (2010) 2020 от 3.3.2010 г.

² „Търговия, растеж и световни дела“, СОМ(2010) 612.

- изискването за взаимност в многостранните и двустранните преговори със стратегическите икономически партньори на Съюза, включително по отношение на аспектите, свързани с интелектуалната собственост;
  - използването на механизмите за търговска защита.
- 1.3 Комитетът смята, че по някои въпроси трябва да се изясни съществуващото законодателство, по-конкретно в областта на субсидиите и държавните помощи, да се изтъкнат неговите ценности и стандарти като при нужда се прибегне до механизмите на Органа за разрешаване на спорове към СТО, за да се допринесе за създаване на съдебна практика, която да съответства в по-голяма степен на неговото виждане за справедлива конкуренция, по-конкретно по отношение на страните с нововъзникващи икономики.
- 1.4 Много и трудни двустранни преговори не следва да водят до занижаване на изискванията на ЕС в социалната и екологичната област. На тези две измерения трябва да бъде отделено същото внимание като на икономическото измерение на преговорите. В тази връзка Комитетът ще следи със специално внимание съдържанието и наблюдението на главата за устойчиво развитие. Той подчертава, че подготовката на тази глава е тясно свързана с качеството на проучванията на въздействието и целесъобразността на съпътстващите мерки.
- 1.5 ЕИСК препоръчва ООН да изготви световна харта, в която да се запишат минимален брой права във връзка с основата на социалната защита на МОТ, която би могла да се добави към преразглеждането на Целите на хилядолетието за развитие, предвидено за 2015 г. Тази харта ще бъде референция, съответстваща на ангажиментите в областта на търговията и развитието. МОТ трябва приоритетно да бъде призната като наблюдател към СТО и постепенно да се асоциира към нейния механизъм за преглед на търговските политики.
- 1.6 ЕИСК отправя искане да се обърне по-голямо внимание на въпроса за сътрудничеството за развитие, на солидарността в световен план и на дебата за Целите на хилядолетието за развитие. Той предлага 2015 г. да бъде посветена на „развитието и сътрудничеството“. Тъй като ЕС и неговите държави-членки също са решени да постигнат тези цели до 2015 г., Комитетът предлага тази година да бъде използвана, за да се повиши съзнанието и чувството за споделена отговорност у всеки гражданин и у гражданското общество, както и на национално и европейско равнище, по отношение на постигането на вече поставените цели и на тези, които ще бъдат определени след 2015 г.

- 1.7 Международната търговия е част от проблема и част от решението на въпросите, свързани с продоволствената сигурност на световно равнище. Правилата на международната търговия трябва да благоприятстват продоволствената сигурност, особено в най-слабо развитите страни, и да им осигуряват свободен достъп до пазарите на развитите страни, но също и на страните с нововъзникващи икономики, в съответствие с принципа на специално и диференцирано третиране.
- 1.8 За да развива зелена икономика в условия на конкуренция и глобализация и за да запази лидерската си позиция в тази област, Европа би трябвало, в свой собствен интерес и в интерес на климата, да запази амбициозните си цели за намаляване на емисиите на парникови газове. Комитетът предлага да се направят оценки на въздействието (конкурентоспособност, заетост, околна среда) и да се проведе обществен дебат, за да се планират преходите, които ще се осъществят между 2020 г. и 2050 г. и да се стабилизират очакванията на икономическите оператори и на гражданите.
- 1.9 В дългосрочна перспектива Съюзът би трябвало да допринесе за реформа на СТО, създадена с цел многостранно управление на глобализацията в смисъла на първоначалния проект за Международна търговска организация (МТО), така както беше определена през 1948 г. в Хаванската харта, и по този начин да включи изрично въпросите за заетостта и инвестициите.
- 1.10 Комитетът подчертава нарастващото значение на участието на гражданското общество в изпълнението и проследяването на търговските споразумения на ЕС, по-специално на главите за устойчиво развитие, подобно на неотдавнашното споразумение за свободна търговия с Южна Корея. ЕИСК е готов да съдейства активно за прилагането на разпоредбите, съдържащи се в това споразумение, както и в бъдещите търговски споразумения. Той предлага да подпомага проследяването, като събира бележките на европейското гражданско общество, включително на всички заинтересовани страни за целите на годишния доклад. Той предлага също да съдейства като посредник в съвместните дейности с гражданското общество на страната партньор с цел по-добро отчитане на конкретните последици от тези споразумения. ЕИСК счита, че бързото задвижване на механизмите за проследяване на първите споразумения ще увеличи значително доверието в развитието на преразгледаната търговска политика. Това ще спомогне за установяване на атмосфера на доверие между страните партньори и ще улесни участието на гражданското общество в текущите търговски преговори.

2. Прогнозиране на големите промени следствие от глобализацията

- 2.1 Справедлива и отворена международна търговия е световно публично благо, което трябва да се съхранява и развива. Всяка страна или съюз от страни следва да съдействат за устойчивото регулиране на това благо въз основа на взаимни ползи, пропорционални на отстъпките на всяка една от тях. Това е основата на ангажимента на ЕС за либерализация на търговията в една многостранна рамка, каквато понастоящем представлява СТО. В този дух от 2006 г. ЕИСК подкрепя търговската политика на Съюза³.
- 2.2 В края на 2010 г. Европейската комисия публикува ново съобщение в момент, когато международната търговия е в процес на дълбоки промени, които отличават настоящия процес от предходния етап на глобализация. Предизвикателството за търговската политика на ЕС като външно измерение на стратегията „Европа 2020“ е да гарантира, че търговията може да подпомага стабилен растеж и съществуването на социалната пазарна икономика, като същевременно подкрепя прехода към икономика с ниски въглеродни емисии.
- 2.3 За да анализира текущите промени произтичащи от глобализацията, Комитетът поставя акцент върху пет значими тенденции на десетилетието, към които би трябвало да се насочат дебатите в рамките на форума на гражданското общество в СТО, както и в рамките на форума на гражданското общество в ГД „Търговия“ и които биха придали по-стратегически и по-дългосрочен характер на търговската политика на ЕС.
- **Разширяване на областта на конкуренцията.** Новите технологии – от тези, свързани с информацията и транспорта, до бъдещите екологични технологии – променят правилата за създаване на богатство и разпределянето на добавената стойност и засилват конкуренцията между страните. Те увеличават мобилността на стоките, услугите и производствените фактори, по-специално на капитала⁴, и следователно увеличават броя на икономическите и социални сектори, отворени за международна конкуренция.

---

³ Становище CESE 773/2008, Peel/Pichenot, „Преговори за сключване на нови търговски споразумения: позицията на ЕИСК“; Становище CESE 1184/2011, Peel, „Към цялостна европейска политика в областта на международните инвестиции“; Становище CESE 1953/2009, Campli/Peel: „Търговия и продоволствена сигурност“.

⁴ Становище CESE 1184-2011, Peel: „Към цялостна европейска политика в областта на международните инвестиции“.

- Знанието и иновациите остават двигатели на растежа, но днес преобръщат наследената от класическите теории представа за международната търговия. Страните вече не заменят вино за лен, както по времето на Рикардо. От около десетина години страните се специализират, на равнище работници, в задачи, при които разполагат със сравнителни предимства пред своите конкуренти, понякога на цената на социален и данъчен дъмпинг. „Търговията със задачи“ постепенно се налага на търговията с промишлени стоки, която все още преобладава. **Делът на услугите** в търговията (20%) нараства и е по-тясно свързан с приноса им при за създаването на националното богатство на страните (70% от европейския БВП).
- Конкуренцията между по-голям брой професии и икономически субекти стимулира иновациите, увеличава икономическите възможности и следователно цялостната ефективност. Тя обаче спомага за нарастване на **неравенствата** в границите на страните. Неравенства на възможности и на заплащане между мобилните и немобилните работници, между квалифицираните и неквалифицираните, между тези, които притежават капитал и тези, които имат само своята работна сила, между заетите в сектора на търгуемите стоки и услуги и заетите в другите сектори.
- Международната търговия измества дейностите и ресурсите според движението на разходите и цените и така действа като лупа – увеличава качествата на дадена страна и същевременно подчертава слабите ѝ страни. Следователно търговската политика не може да се разглежда независимо от другите политики на Съюза, по-конкретно политиките за преход и приспособяване към пазара на труда, по-конкретно политиката за намаляване на парниковите газове и политиката на социално и териториално сближаване, политиката на единния пазар и политиката на развитие и на сътрудничество.
- В един свят, който преоткрива недостига, **предизвикателството, свързано със сигурността на доставките**⁵ се добавя към традиционното предизвикателство, свързано със стабилния достъп до външни пазари. Непрестанният натиск върху енергийните и хранителните ресурси и нарасналата конкуренция за достъп до природните ресурси се превръщат в определящи елементи за търговските политики и политиките за сигурност.

5

Становище CESE 541-2011, Iozia: „Енергийни доставки: от каква политика за съседство се нуждаем, за да гарантираме сигурността на доставките за ЕС?“.

Становище CESE 1622-2010, Krauze: „Сигурност на доставките в селското стопанство и хранителната промишленост в ЕС“.

3. Стъпки за възстановяване на отворена търговска система, съвместима със справедлив преход

3.1 Влияние върху бъдещата реформа на СТО

- 3.1.1 Големите промени, свързани с глобализацията и последиците от тях за Съюза, не са тема единствено на търговската политика, а са предизвикателства за целия Съюз. Следователно Съюзът би трябвало да започне проучвателна дейност и обществен дебат за условията на един справедлив преход. В тази връзка ЕИСК признава приноса на групата за размисъл към Европейския съвет относно бъдещето на ЕС през 2030 г.⁶, в който се определя и преразглежда „стратегическата концепция“ и приоритетите на външната дейност на Съюза в дългосрочна перспектива.
- 3.1.2 Европа трябва да възприема своята търговска политика като лост в бъдещата реформа на СТО. ЕИСК подкрепя предложението на Комисията за сформирание на „група от изтъкнати специалисти от развитите и развиващите се държави, които да изготвят независими препоръки, които да помогнат за оформяне на европейска визия за бъдещата програма и функциониране на СТО за периода след кръга от Доха“. Комитетът изразява желание да участва и да изготви проучвателно становище по този въпрос.
- 3.1.3 Според ЕИСК Съюзът трябва да си постави цел в дългосрочна перспектива да допринесе за изграждане на друг образ на СТО и да преосмисли многостранния характер в посока първоначалния ѝ проект. Международната търговска организация, така както беше определена през 1948 г. в Хаванската харта, трябваше да бъде многостранна организация, обхващаща всички аспекти на международната търговия без изключение, следователно включвайки въпросите за заетостта и инвестициите.
- 3.1.4 Фактът, че кръгът преговори в Доха е в задънена улица и закъсненията, натрупани в преговорите по споразуменията за икономически партньорства (СИП), принуждават Европа да преосмисли връзките между развитие и търговия. ЕИСК привлича вниманието върху равностетката на инициативата „Всичко освен оръжие“ и на СИП, с цел реформа на нашата стратегия в областта на търговията и развитието. Търговската политика се възприема като едно цяло и Комитетът приветства допълнителните дейности, осъществявани в рамките на настоящото съобщение относно реформата на Общата система за преференции и на едно бъдещо съобщение относно търговията и развитието.

⁶

„Проект за Европа до 2030 г., предизвикателства и възможности“, доклад, връчен на Herman Van Rompuy на 9 май 2010 г. http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cmsUpload/ft_web.pdf.

3.2 Издигане на продоволствената сигурност като приоритет

3.2.1 В различни становища⁷ Комитетът предложи елементи на отговор за изграждане на по-стратегическа визия за търговската политика. Освен това след състоялата се през май 2011 г. конференция, посветена на продоволствената сигурност, ЕИСК представи нейните препоръки като принос към работата на Г20. Той счита, че международната търговия е сред решаващите фактори за гарантиране на продоволствената сигурност и осигуряване на прилагането на правото на храна. В заключенията на тази конференция⁸ се уточнява въздействието на търговията върху продоволствената сигурност и развитието.

3.2.2 Да се гарантира, че правилата на международната търговия благоприятстват продоволствената сигурност

3.2.3 Да се гарантира, че при осъществяването на реформи, свързани с търговията и при търговските преговори, ще се отчита по подходящ начин необходимостта да се допринесе за намаляване на продоволствената и хранителната несигурност за населението на най-уязвимите развиващи се страни.

3.2.4 Да се намалят значително помощите на национално равнище, които нарушават търговския обмен и да се прекратят експортните субсидии.

- Да се определи по-добре кога и как би било възможно да се приложат мерки за ограничаване на износа и успоредно с това да се засилят процедурите на консултация и уведомяване. Да се оценят по-конкретно отрицателните последици на тези мерки за продоволствената сигурност на други страни.
- Да се премахнат пречките пред износа, транспорта и вноса на продоволствена помощ от хуманитарно естество в страните бенефициери и съседните страни.

7

Становище CESE 1184/2011, Peel: „Към цялостна европейска политика в областта на международните инвестиции“.

Становище CESE 1009/2011, Zuffaур: „Към споразумение за асоцииране ЕС - Меркосур – приносът на организираното гражданско общество“.

Становище CESE 806/2011, Pezzini/Philippe: „Външен аспект на европейската индустриална политика – Търговската политика на ЕС отчита ли правилно интересите на европейската промишленост?“.

Становище CESE 769/2010, Pichenot: „Международна търговия и изменение на климата“.

Становище CESE 1953/2009, Campli/Peel: „Търговия и продоволствена сигурност“.

Становище CESE 1718/2009, Jahier: „Външното измерение на обновената Лисабонска стратегия“.

Становище CESE 773/2008, Peel/Pichenot: „Преговори за сключване на нови търговски споразумения“.

8

<http://www.eesc.europa.eu/resources/docs/food-for-everyone-conclusions-en.pdf>.

3.2.5 Да се гарантира, че развиващите се страни ще извлекат повече ползи от търговските правила:

- Да се даде възможност и да се насърчат развиващите се страни да използват в достатъчна степен разпоредбите за специално и диференцирано третиране, за да им се помогне да защитят своите пазари на храни. Особено необходимо е, в многостранни, регионални и двустранни рамки, да се улесни прилагането на защитни мерки, които да им позволят да действат в случай на значително увеличаване на вноса, което би могло да застраши местното производство на хранителни продукти.
- Да се осигури по-добър достъп до пазарите на развитите страни на селскостопанските продукти, произхождащи от развиващите се страни. Другите развити страни би трябвало да последват примера на Европейския съюз, като приемат система, подобна на инициативата „Всичко освен оръжие“, и би било целесъобразно да се намалят значително митническите ставки за преработени продукти, произхождащи от развиващите се страни, така че да се подпомогне създаването на местна инфраструктура за преработване.
- Да се осигурят допълнителни средства за инициативата „Подпомагане на търговията“ („Aid for Trade“), за да се засили капацитетът на развиващите се страни за участие в международната търговия с хранителни продукти и за извличане на ползи от нея. Също така би било целесъобразно да се засили техническата помощ, за да могат развиващите се страни да постигнат съответствие със съществуващите разпоредби и стандарти в областта на селското стопанство и храните.
- Да се насърчи регионалната интеграция, както и търговията и сътрудничеството Юг-Юг, посредством подпомагане на регионалните икономически групи. Международната общност, както и ЕС с неговия ценен опит, би трябвало да подкрепят този процес.

3.2.6 Комитетът изразява желание тези предложения да бъдат взети предвид от Комисията в подготовката на съобщението относно търговията и развитието.

3.2.7 За да се подчертаят тези препоръки и да се обърне повишено внимание на въпроса за сътрудничеството за развитие, на солидарността в световен план и на дебата за Целите на хилядолетието за развитие, Комитетът предлага 2015 г. да се обяви за „година на развитието и сътрудничеството“ (работна формулировка). Тъй като ЕС и неговите държави-членки също са решени да постигнат тези цели до 2015 г., Комитетът предлага тази година да бъде използвана, за да се повиши съзнанието и чувството за споделена отговорност у всеки гражданин и у гражданското общество, както и на национално и европейско равнище, по отношение на постигането на вече поставените цели и на тези, които ще бъдат определени след 2015 г.

4. Създаване на ефикасни инструменти за по-лоялна конкуренция

4.1 Световното управление страда от сериозни празноти в областта на конкуренцията. Конкуренцията остава частично и незадоволително разгледана в рамките на СТО. По-конкретно проблемите, свързани с частния монопол, злоупотребата с господстващо положение и нетарифните пречки, свързани с частни инициативи (правила и стандарти), не влизат в нейните правомощия. Търговското право в областта на дъмпинга, субсидиите и държавните помощи остава въпрос, който се тълкува според съдебната практика на Органа за разрешаване на спорове.

4.2 Съюзът не може да запълни сам празнотите в световното управление, затова трябва да се постарее да изясни съществуващото законодателство и да изтъкне своите ценности и стандарти в инструментите за защита и осигуряване на лоялна конкуренция:

- като работи със секретариата на СТО за консолидиране на оценката на условията за конкуренция при износ в рамките на Механизма за преглед на търговската политика (МППП);
- като насърчава изготвянето на годишен доклад за пречките пред търговията и инвестициите;
- като подкрепя различните инициативи, имащи за цел включването на т.н. „въпроси от Сингапур“ (инвестиции, обществени поръчки, конкуренция) и настоява за улесняване на търговията в нов многостранен дневен ред. По-конкретно трябва да се препотвърди необходимостта от многостранно споразумение за обществените поръчки, която при необходимост да се подкрепи с политика на „моркова“ (например трансфер на технологии) или на „тоягата“ (ограничаване на достъпа до обществените поръчки на Съюза);
- като ограничи нарушенията на конкуренцията между държавите-членки, когато техните национални предприятия печелят външни пазари, посредством хармонизация на политиките и мерките за насърчаване, застраховане и експортно кредитиране и постепенното включване на търговските камари и техните представителства в трети страни. Следва да се укрепят и развият европейски центрове за подкрепа на МСП в трети страни („Европейски бизнес център“⁹), а екипите за достъп до пазарите („Market access teams“) да станат напълно оперативни¹⁰, което би позволило да се предоставят ефикасни инструменти на ЕС в тази връзка;

---

⁹ В Китай, Тайланд, Индия и Виетнам.

¹⁰ Становище CESE 806-2011, Pezzini: „Външен аспект на европейската индустриална политика“, май 2011 г.

- като следи да се зачитат правата на интелектуална собственост в рамките на Споразумението за търговските аспекти на правата на интелектуална собственост (ТРИПС), на Търговското споразумение за борба с фалшификациите и на двустранните споразумения;
- като прибъгва до механизмите на Органа за разрешаване на спорове към СТО, когато това е необходимо, за да подпомогне укрепването на съдебна практика, съответстваща на визията и ценностите на Съюза.

5. **Постигане на ефективност на подкрепата на търговията за една приобщаваща стратегия и насърчаване на социалното измерение в търговията**

- 5.1 Социалното измерение на глобализацията остава неотменим въпрос и с времето ще трябва да бъде намерено решение, договорено на многостранните форуми и по-конкретно в рамките на СТО. В непосредствено бъдеще е наложително на МОТ да се предостави статут на наблюдател към СТО и ЕС трябва да продължи да убеждава страните, които се противопоставят на това. Освен това МОТ би могла постепенно да бъде асоциирана към работата на Механизма за преглед на търговската политика на членовете на СТО като съдейства за социалните политики на заинтересованите страни.
- 5.2 ЕИСК твърди, че Европа внася конструктивен опит в осъзнаването на социалното измерение на търговията, който може да служи за референция в международен план, без да дава основание за критики за прикрит протекционизъм. Затова Комитетът се старее постоянно да изтъква достоинства на включването на раздел за устойчиво развитие, съдържащ социалното измерение във всеки търговски договор, отчитането на основните конвенции на МОТ в главата за социалните аспекти, опита от обвързването с условия в специалния насърчителен режим ОСП и съществуването на европейски фонд за приспособяване към глобализацията.
- 5.3 Към тези последни развития се добавят проучвания на въздействието, които с помощта на преразгледана методология ще дадат възможност да се предвидят по-добре последиците върху заетостта и да се подготвят по-добре съпътстващите мерки¹¹. ЕИСК придава особено значение на създаването на комитетите за наблюдение, предвидени в подписаните от ЕС търговски споразумения, които ще контролират съдържащите се в тях социални и екологични аспекти.

---

¹¹ Становище CESE 818/2011, Pichenot: „Оценки на въздействието върху устойчивостта (ОВУ) и търговска политика на Европейския съюз“.

- 5.4 Съюзът и държавите-членки би трябвало да запазят финансовия си ангажимент за популяризиране и прилагане на 8-те основни конвенции на МОТ с пълното съзнание, че този механизъм не може да премахне в кратки срокове проблемите на конкурентоспособността и заетостта в Европа. Освен това внимателното проследяване на инициативата на МОТ за изграждане на база за социална защита и за подкрепа на програмите в полза на достойния труд предлага нови възможности за свързване на търговията със заетостта. ЕИСК очаква, че G20, заедно с МВФ и Световната банка, ще разгледат възможните начини за финансиране на основата за универсална социална защита.
- 5.5 В проучванията на въздействието Съюзът трябва да оползотвори секторния социален диалог за определяне на мерки за приспособяване към последиците от своите търговски избори. Той трябва също така да включи ясно резултатите от хоризонталната социална клауза¹² на Лисабонския договор в своята търговска политика. При преговорите за бъдещите финансови перспективи, Европейският социален фонд трябва да бъде запазен и насочен към въпросите за индустриално преустройство, свързани с прехода и реструктурирането. Условието за достъп до Европейския фонд за приспособяване към глобализацията трябва да бъдат смекчени, за да се даде възможност за достъп на възможно най-голям брой хора в трудоспособна възраст, пострадали от развитието на промишлеността и селското стопанство. Този фонд би могъл също да подпомага и социалното експериментирание.
- 5.6 ЕИСК препоръчва в главата за устойчиво развитие на споразуменията да се включат аспектите, свързани с правата на човека, и предвидените в споразуменията съпътстващи мерки да се съгласуват с Европейския инструмент за демокрация и права на човека (ЕИДПЧ). По-доброто прилагане на ръководните принципи на ООН ще допринесе за осъществяването на целите на Съюза, свързани със специфичните въпроси на правата на човека. Както се посочва в съобщението относно корпоративната социална отговорност (октомври 2011 г.)¹³, тези принципи представляват важен елемент на търговията и развитието.

---

¹² Становище CESE 1591/2011, Lechner: „Засилване на сближаването и координацията на ЕС в социалната област“.

¹³ COM(2011)681, Съобщение от Комисията – Обновена стратегия на ЕС за периода 2011–2014 г. за корпоративната социална отговорност

6. Конкретизиране на екологичните ангажименти в търговската политика

- 6.1 Преговорите относно екологичните стоки и услуги в рамките на кръга от преговори в Доха могат да допринесат за целите на Съюза за подобряване на достъпа до щадящи околната среда стоки и технологии. Все пак за широка гама продукти, като например възобновяемите енергии, тарифните пречки са малки или умерени, докато нетарифните пречки остават сериозно препятствие пред тяхното разпространение. Гарантирането на преждевременно и изолирано споразумение за търговия с екологични стоки и услуги в рамките на СТО, което да включва тарифните и нетарифните аспекти на защитата, е ново предложение на Комисията, което ЕИСК подкрепя.
- 6.2 За да развие зелена икономика в условия на глобализирана конкуренция и да запази водещото си място в тази област, Европа следва, в свой собствен интерес и в интерес на климата, да запази амбицията си за намаляване на емисиите си на парникови газове с 80% до 2050 г., като си постави например междинната цел за намаляване на емисиите с 40% през периода 2010-2030 г. Комитетът предлага да се направят оценки на въздействието (конкурентоспособност, заетост, околна среда) и да се проведе обществен дебат, за да се прогнозира преходите, които ще се осъществят между 2020 и 2050 г. и да се стабилизира очакванията на икономическите оператори и на гражданите.
- 6.3 Поставянето на тази междинна цел трябва да бъде съпроводено от регулаторни и данъчни мерки, насърчаващи допълнителните инвестиции в научноизследователската и развойната дейност в областта на чистите технологии. Прибягването до мерки за „корекция за въглерода“ по границите трябва да се ограничи до няколко установени случаи на загуба на конкурентоспособност и изтичане на въглерод и при зачитане на правилата на СТО, съгласно анализа на Комисията¹⁴.
- 6.4 Предвид бавното и несигурно развитие на проектите за създаване на пазар за търговия с квоти на емисии на CO₂ в света, държавите-членки на ЕС ще останат за няколко години едни от малкото държави, които ще определят цена за CO₂. Пред предстоящия риск от „изтичане“ на въглерод от няколко сектора в Европа, влизаци в обхвата на Схемата за търговия с емисии на ЕС (СТЕ на ЕС), Комитетът препоръчва, в допълнение към въведените от Комисията настоящи безплатни разпределения на квоти на емисии, да се увеличат значително дългосрочните инвестиции за намаляване на въглеродните емисии на икономиката, да се създаде стимулираща, предвидима и стабилна рамка за насърчаване на иновациите, научните изследвания и развойната дейност в областта на чистите технологии, които все още не се готови за пускане на пазара.

---

¹⁴ „Търговията като фактор за просперитет“ (само на английски език), SEC (2010) 269.
http://trade.ec.europa.eu/doclib/docs/2010/november/tradoc_146940.pdf

- 6.5 В областта на транспорта ЕИСК подкрепя приемането на световни цели, определени от Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменение на климата (РКООНИК), за намаляване с 10% на емисиите от въздушния транспорт и с 20% на емисиите от транспорта по море. Решението за споделяне на усилията за намаляване на емисиите се отнася и за транспортния сектор, тъй като от 2012 г. въздушният транспорт постепенно ще бъде включен в европейската схема за търговия с емисии. Европейска инициатива за определяне на цели за постигане на енергийна ефективност в морския транспорт би допринесла за тези усилия.
- 6.6 В областта на оценките на въздействието върху устойчивостта (ОВУ), ЕИСК отново повтаря препоръките си за преразглеждане на настоящия инструмент, както вече препоръча в предишно свое становище¹⁵. Необходимо е по-специално да се подобри информацията относно въздействието върху околната среда на търговските политики в по-тясно сътрудничество със секретариатите на многостранните споразумения относно околната среда.
- 6.7 Ако въвеждането на стандарти и етикети за „екологично“ или „устойчиво развитие“ трябва да остане в частния сектор и децентрализирано в рамките на ЕС, то е необходима обща рамка за измерване и оценка, за която да отговаря Европейската комисия или специална агенция.

Брюксел, 7 декември 2011 г.

Председател
на Европейския икономически и социален
комитет

Staffan NILSSON

---

¹⁵ Становище CESE 818/2011, Pichenot: „Оценки на въздействието върху устойчивостта (ОВУ) и търговска политика на Европейския съюз“.